

– Pienin suunnittelemani esine on Finnairin hammastikku ja suurin tämä talo, Eero Aarnio kuvaa tuotantoaan. Välissä hän on ideoinut kankaita, hopeakoruja ja laajan tuotannon myös Italiaan.

Vierivä kivi ei sammaloitu

Kirkkonummi (STT)

Eero Aarnio on yksi Suomen menestyneimmistä sisustusarkkitehteistä. Hän ei ole jäänyt lepäämään laakereiltaan, vaikka olisi voinut olla eläkkeellä jo parikymmentä vuotta. Pallotuolin isän kynästä syntyy jatkuvasti uusia ideoita, eikä vauhti osoita laantumisen merkkejä. Syksyn Habitaressa julkistetaan uusi idea, täysin uudenlainen sähkökiuas.

Aarnio tunnetaan erityisesti tuoleistaan ja lampuistaan. Pallotuoli on kansainvälinen klassikko, joka on ollut tuotannossa kohta 50 vuotta. Tuplakupla valaisee yhä useampia koteja.

Aarnio on kotoisin työläisperheestä Helsingin Kalliosta. Perheen kaikki kolme poikaa olivat taiteellisesti lahjakkaita.

–Olen pienestä lähtien ollut kynä kädessä. Silloin piti itse keksiä omat viihdykkeensä. Kaikki pienet pojat rakensivat pienoismalleja ja lennokkeja, Eero Aarnio muistelee.

Lapsuuden raskaimmat muistot liittyvät sotaan. Koti sai ilmapommituksessa osuman 1942. Isä löytyi raunioista elävänä, mutta molemmat seinänaapurit kuolivat ja koti kärsi raskaita tuhoja.

Rukkaset Ikealle

Ylioppilaskeväänä Aarniolla oli vai-

kea päätös edessään. Kodin vieressä olisi sijainnut Tekninen opisto, josta olisi valmistunut varmaan ammattiin, rakennusmestariksi. Se ei kuitenkaan kiinnostanut, ja Aarnio pyrki Polille lukemaan arkkitehdiksi.

Matematiikka oli sen verran heikko, ettei Aarnio sinne päässyt. Hän päätti pyrkiä yliopistoon suorittamaan matematiikan approbaturin. Samanaikaisesti hän hakeutui arkkitehtitoimistoon harjoittelijaksi. Siellä hän sai vinkin Ateneumin sisustusarkkitehtiliinjasta, jonne pääsikin ensi yrittämällä.

Ateneumissa Aarnio tutustui **Ilmari Tapiovaaraan**, jonka toimistoon siirtyi avustajaksi. Valmistumisen jälkeen Aarnio työskenteli vielä Nurmestiemellä ja Askossa.

–Se oli hyvää aikaa. Sain kokemusta siitä, miten huonekaluja tehdään käytännössä.

Niihin aikoihin Aarnio tapasi myös **Ingvar Kampradin**, mutta päätti olla nimenmättä Ikeaan.

–Halusin tehdä jotain villimpää. Pallotuoli oli jo iduillaan, eikä sitä olisi ollut mahdollista tehdä siellä.

Kuin pölynimuri

Tuotteiden kopiointi harmittaa Aarniota.

–Se on varastamista. Kopiot ovat hirveän näköisiä ja niissä lukee design

Eero Aarnio. Malli on minun omaisuuttani, eikä toisten omaisuutta saa edes Kiinassa varastaa. Joka ostaa kopiotuotteen, on kanssarikollinen.

Aarnion puolesta Guggenheim-museo olisi saanut tulla Helsinkiin. Aarniot ovat matkustelleet arkkitehtuurin takia ympäri maailmaa, ja näytävä museorakennus olisi ollut Helsingille tärkeä.

–Tällaisia ollaan aina vastustettu. Jos lastu tulee jokea alas, niin turpaan vain. Eristyneisyys ei ole hyväksi.

Monien ideoiden taiteilija on kuin pölynimuri, joka yrittää nähdä ja kuulla kaiken ja imuroida ideoita. Monet Aarnion 1960-luvun ideoista

on mahdollista toteuttaa vasta nyt, tekniikan kehittyttyä.

Tuplakupla-lampustakin piti alun perin tulla lasiveistos, mutta lasinpuhaltaja totesi sen mahdottomaksi. Sitten Aarnio keksi lisätä lampun ja käyttää materiaalina rotaatiovalettua muovia, jota voi kierrättää. Vasta energiansäästölampun tulo markkinoille mahdollisti tuotteen.

lättömyyden salaisuus on yksinkertainen. Vierivä kivi ei sammaloitu.

–En koe tätä työksi. On kiva nähdä, että idea kulkee ja tulee uusia tuotteita.

TAINA DAHLGREN

Eero Aarnio

- Syntynyt 21.7.1932 Helsingissä.
- Ylioppilas 1953, sisustusarkkitehti 1957.
- Suunnittelijana Askossa 1960–1962, oma suunnittelutoimisto 1962–.
- Tunnetuimpia töitä: Pallotuoli, Pastilli-, Poni-, Puppy- ja Tomaatti-tuolit, Origo-kirkasvalo ja Tuplakupla-valaisin.
- Töitä monissa taidemuseoissa, muun muassa New Yorkin modernin taiteen museossa MoMA:ssa, Lontoon Victoria ja Albert -museossa, Vitra-de-

signmuseossa ja Pompidou-keskuksessa.

- Professori H.C. 2007, monia kansainvälisiä ja kotimaisia palkintoja ja huomioitoksia.
- Näyttelyitä Suomessa ja ulkomailla, viime vuosien aikana mm. Washingtonissa, Mexico Cityssä, Oslossa, Kööpenhaminassa ja Berliinissä.
- Helsingin Design Forumin Pop up -näyttely auki koko kesän.
- Ei vastaanottoa.